

Povestea străjerilor de piatră de pe Crețișoara și Vișoiu

de Emilian Turbatu

Odată demult, pe vremea poveștilor și a legendelor, trăia pe aceste meleaguri - prin târgul Câmpulungului - o fată de boier, blândă și visătoare. Maică-sa murise de vreo 10 ani, iar taică-său se însurase de-a doua oară cu o femeie cu mult mai tânără decât el.

Boierul își iubea și fata și noua nevestă, dar după moartea întâii soațe, trăia mai mult printre cărți, iar nopțile și le petrecea cu ocheanul îndreptat înspre cer.

Pe noua nevestă o luase gândindu-se că aceasta se va îngriji de fiică-sa, care era încă mică atunci când îi murise mama. Nunta se făcuse cam în grabă, iar boierul nu înțelese pentru ce, decât după vreo șase luni, când noua nevestă aduse pe lume un băiat.

Chiar dacă știa că nu este al lui, boierul îl creștea bine, dându-i tot ce voia. Numai că maică-sa îl învăța rău și trufaș, iar servitorii nu îl puteau înghiți, pentru că îi batjocorea în toate chipurile. Niciun dascăl nu îl răbdă mai mult decât 2-3 luni, așa că nu era bun nici la scris. În schimb trăgea cu praștia ca nimeni altul, iar păsările și veverițele îl știau de frică și ocoleau pe departe târgul Câmpulungului.

Clara - după cum se numea fata boierului - era firavă și avea sănătatea cam șubredă. Noua ei mamă o îngrijea cu licori fierte de servitoarea ei cea credincioasă - o babă chioară, cu uitătură deocheată - pe care o adusesse la conac la câteva săptămâni după nunta cu boierul. Dar sănătatea fetei nu mergea înspre bine și rar ieșea din casă la plimbare.

Într-o zi însorită de sfârșit de septembrie, fata ieși să se plimbe pe dealul Crețișoara, să respire aer curat și să vadă culorile toamnei. Ajunsă într-un luminiș, își umplu plămâni cu mirosul reavăn al păduricii, privind pomii împodobiți cu frunze de toamnă de toate culorile și ascultând clipocitul izvorului care gălgâia dintr-o scorbura.

- Firo - îi zise ea servitoarei tucii - dă fuga la conac de-mi adu vopselurile, că vreau să zugrăvesc pe pânză poiana asta.

- Aoleu jupâniță - răspunse cealaltă - nu te las pe-aici pe pustie, că te mănâncă urșii.

- Ce urși Firo ... urșii sunt la munte, nu aici lângă târg. Haide dă fuga și adă-le.

- Mă duc jupâniță, numai de stai mai pitită, să nu vină vreo fiară.

Și plecă în grabă, uitându-se în toate părțile.

În acele vremuri, târgușorul Câmpulungului era mic și se așezase mai mult de-a dreapta râului Târgului. Pe celălalt mal nu se găseau decât câteva sătucuri sau cătune mai răsărite, iar dealurile Crețișoara și Vișoiu erau regatul urșilor și al râșilor.

Rămasă singură, Clara se așeză pe o butură lângă scorbura izvorului, cu fața înspre soare și cu ochii închiși. Razele calde de toamnă îi mângâiau fața, iar jupânița zâmbi, simțind cum - ca întotdeauna - soarele îi sprintenește sângele prin vine. O toropeală plăcută o cuprinse, dar nu apucă să respire de 10 ori că un fâșâit ușor o trezi din visare. Deschizând ochii, văzu un animal care aducea cu o pisică, doar că avea urechile mai ascuțite și păroase și era de trei ori mai mare. Se vedea că venise la izvor la adăpat.

Fata îi zâmbi și întinse mâna, iar râsul se retrase un pas și șuieră bătaios, rânjindu-și colții.

- Pis, pis, pis! zise fata ridicându-se de pe buturugă și făcând un pas cu mâna întinsă.

Animalul mârâi și făcu doi pași înainte amenințător, apoi se retrase un pas. Scoase un nou mârâit, iar Clara dădu înapoi înfricoșată. Râsul făcu un salt uriaș asupra ei. Mlădioasă ca o trestie, fata se dădu în lături, iar fiara trecu la un fir de păr de ea. Însă de cum atinse pământul, se răsuci ca un șarpe și sări din nou. De niciunde, un topor vâjâi prin aer și îl aruncă pe râs în lături. Acesta atinse din nou pământul și se răsuci, dar nu mai atacă. Scoase un șuierat furios uitându-se la flăcăul

care se apropia alergând, cu un cuțit în mână, apoi o luă și el la fugă șchiopătând și se pierdu printre tufișuri.

- Domniță - găfâi flăcăul - te-a mușcat?

Se învârti în jurul ei privind-o atent, iar fata îi răspunse tremurat:

- Nu, n-a avut vreme. Dar dacă nu erai dumneata, nu știu ce-mi făcea. Îți mulțumesc frumos că m-ai apărat.

Și se așeză înapoi pe buturugă, încercând să se oprească din tremurat.

- Nu trebuie domniță să-mi mulțumești, că n-am făcu decât ce-ar fi făcut orișicare altul în locul meu.

- Ba nu. Tatăl meu e boier Stroe și trebuie neapărat să vii la conac să te răsplătească.

Flăcăul se înnegură și oftă.

- Nu am să vin, domniță. Bălașa chioara tot încearcă să-mi arunce farmece când mă vede și dă drumul la câini.

- Cum așa? Bălașa, servitoarea mamei mele vitrege? Ce poate să aibă cu tine?

- Ei domniță, servitoarea mamei dumitale e vrăjitoare ... și fermecătoare. Taica și cu ea au fost dușmani dintotdeauna, căci taica fu vraci și vindecător cu ierburi. Iar de când s-a prăpădit, mi-am luat eu meșteșugul lui, să vindec oamenii și animalele de farmecele negre ale închinătorilor diavolului.

Fata îl privi cam neîncrezătoare, deși în vremurile acelea de neștiință și superstiție, puțini erau aceia care puneau la îndoială puterea farmecelor.

- Dar nu mi-ai spus cum te cheamă. Și ce vârstă ai, adăugă ea repede, uitându-se înspre mustața de-abia mijită a flăcăului.

- Mitre mi-e numele. Mitre al lui Pădure. Și nu știu care mi-e vârsta, că nimeni nu a ținut seamă.

- Ah, ești din neamul căpitanului Marcus, nu?

- Așa domniță, numai că noi îi zicem Mărcuș străbunelului. Iar dumneata trebuie că ești jupânița Clara.

- Da. Dar ce ziceai despre vindecarea aceea cu ierburi?

Flăcăul o privi câteva clipe cu ochii mijiti.

- Jupâniță Clară, vrei să te ridici oleacă?

Fata se ridică fără o vorbă, dar cu sprâncene întrebătoare. Flăcăul se puse între ea și soare, mijindu-și ochii și șoptind un fel de cântec monoton.

- La ce te uiți ... ai văzut ceva ... pe lângă mine?

- Să nu te sperii - spuse el scoțând două bucăți de cremene, că am să fac vreo două scânteii. Că ți-e umbrită lumina trupului și ai numai întuneric în jur.

Învârtindu-se în jurul ei, ciocni bucățile de cremene de nenumărate ori, șoptind cântecelul acela al lui. De fiecare dată când săreau scânteile, fata tresărea și parcă i se lua o greutate de pe piept și umeri. Până la urmă, băiatul se așeză în fața ei și băgă cremenile înapoi în desagă.

- Să nu-ți fie teamă, că am să plesnesc din mâini.

Clara încuviință, iar Mitre bătu de trei ori din palme apoi și le frecă îndelung. Se opri brusc și o luă pe fată de încheieturile mâinilor, iar ea simți cum i se învârtește capul. Bătu din nou din palme și le frecă încălzindu-le, apoi o apucă de coate. Ca și întâia oară, Clara se clătină ușor, iar de data asta auzi un fel de țipăt în depărtare.

- Ce se întâmplă? șopti ea când se mai adună.

- Stai așa, domniță!

Flăcăul bătu din nou din palme și le frecă întețit, înroșindu-le, apoi îi puse mâinile în jurul gâtului. De data asta, fetei i se tăiară picioarele și auzi un țipăt îndelung, iar o umbră păru să iasă din ea. Țipătul se îndepărtă, iar Mitre o ajută să se așeze din nou pe buturugă.

- Ce-a fost asta? Cine a țipat?

- Liniștește-te jupâniță. Nu mai îi nimic acum. Ai fost fermecată, dar acum farmecul s-a întors la cel care ți l-a făcut.

- Dar cine a țipat?

- Nu a țipat nimeni ... a fost numai în mintea dumatăle.

Fata trase adânc aer în piept, simțind cum i se limpezește capul și i se ușurează pieptul. Se simțea cum nu se mai simțise de multă vreme ... nici nu-și mai amintea de când. Se ridică vioaie de pe buturugă ... acum nu mai avea stare ... îi venea să râdă și să alerge și să chiuie. Oboseala care o ținuse la pat atâția ani, zburase în văzduh.

- Mi-e foame, exclamă ea. Mi-e foame și poftă de carne friptă și de pâine proaspătă și de mere și de gutui.

Mitrea îi zâmbi, iar fața Clarei se luminează.

- Apăi jupâniță, haidem la frunzarul meu de pe deal, că doar azi dimineată ce-am prins un cocoș sălbatic. Pâine proaspătă nu am, dar ceva poamnă s-o găsi primprejur.

- Dar ce-o să se întâmple cu servitoarea mea când se întoarce? Dacă o atacă și pe ea răsul acela?

- N-ai grijă domniță că n-o să mai atace pe nimeni înainte de următoarea lună plină. Doar poate șoareci și iepuri. Iar servitoarea dumatăle ... o să urmeze crăcile pe care am să le înfig eu în pământ, ca să ne găsească.

Clara era sătulă; mâncase ea singură mai bine de jumătate din cocoșul de munte pe care i-l fripseră flăcăul și câteva mere și pere. Dar nu o apucase somnul, cum o apuca de obicei după ce mânca. Vorbise tot timpul cât tovarășul ei pregătise masa, povestindu-i despre viața de la conac. Apoi, în timp ce fata mânca, Mitrea îi povestise și el despre plantele pe care le culegea pe Crețșoara, despre pietrele vindecătoare din albia râului Târgului și despre alte locuri prin care le căuta. De-abia terminase de mâncat când se auzi strigată:

- Jupâniță Claraaaa! Jupânițăăăă!

- Aici sunt Fiii! răspunse ea.

Servitoarea intră cu lacrimile și roind.

- Doamne, Dumnezeule jupâniță, te-am căutat peste tot și am crezut că ... că ...

- Păi n-ai văzut crăcile înfipte în pământ?

- Ba le-am văzut, dar nu am priceput decât acum care le e rostul.

- Bine ... unde sunt pânzele și vopselurile?

- Nu le-am mai luat, stăpână, că m-a trimis boierul în grabă după tine. Baba Bălașa chioara s-a prăbușit în nesimțire așa din senin, iar jupâneasa stă acum la căpătâiul său, cu licori și doftorii.

Mitrea se uită la Clara cu ochii mijiți, iar aceasta îi răspunse cu o ridicare temătoare din sprâncene. Flăcăul oftă și încuviință din cap. Le însoți apoi pe amândouă până la conac, după care se pierdu în umbrele însării, dar nu înainte de a-i zice fetei să nu mănânce decât mâncare gătită de ea însăși, iar de băut să nu bea decât fierturi făcute cu ierburile din legătura pe care i-o dădu.

Câteva săptămâni mai târziu, Bălașa chioara se mai ridică, după îngrijirile stăpânei sale. Cum putu să meargă din nou, plecă prin locuri numai de ea știute și se întoarse a doua zi pe la prânz. Împreună cu jupâneasa, trebălu toată ziua pe lângă ceaun. Încetul cu încetul viața la conac reveni la ceea ce era înainte de boala babei. Dar și ea și jupâneasa se uitau de-acum la Clara pe sub sprâncene, cu ură, dar parcă și cu teamă.

Pe toată durata bolii babei, Clara se simțise nemaipomenit de bine. Se întâlnise în fiecare zi cu Mitre, cu care făcea plimbări lungi peste dealuri, mai mult pe Crețșoara și Vișoiu.

Flăcăul îi arată câteva locuri nemaivăzute și o învață multe binefaceri ale plantelor și pietrelor. O dată o duse până la stânca sânzienelor de la Nămăești și-i povesti legenda deceneilor, care deschid poarta către cealaltă lume, în noaptea de sân' Andrei cap de iarnă, ca să lase să treacă sufletele către lumea cealaltă.

La câteva nopți după vindecarea Bălașei chioara, jupânița Clara făcu un vis urât, iar a doua zi căzu din nou la pat. O chemă la ea pe Fira și-i spuse înecat:

- Firo, ia ierburile acelea de pe policioară și fă-mi o fiertură cum te-a învățat Mitrea.

Servitoarea căută pe policioară, apoi se întoarse speriată către fată:

- Nu mai sunt, jupâniță.

- Cum așa "nu mai sunt"? Cine le-a luat?

Fira se gândi câteva clipe, apoi făcu ochii mari.

- Jupâneasa Marta trebuie să le fi luat. Că doar ea a intrat ieri în odaie, cât ai fost plecată.

- Du-te de i le cere!

Servitorica plecă, iar Clara o așteptă vreun ceas, apoi dădu să se ridice din pat. Chiar atunci jupâneasa Marta intră în odaie, toată numai zâmbet.

- Claro, odihnește-te bine, că iar ești bolnavă. O să-ți aducă Bălașa demâncare cât ai clipi.

- Unde e Fira? întrebă ea rece.

- Nu-ți fă griji, că i-am dat de treabă. Că nu e bună la treburile de prin casă, așa că am trimis-o la grajduri.

Chiar atunci intră și Bălașa chioara cu un castron aburind în mâini.

- Ia de mănâncă, jupâniță, că ți-o fi foame, spuse ea mios. Să-ți mai refaci puterile.

- Las-o aici pe masă, că o să mănânc mai încolo. Vreau să-l chemi pe tata.

- Nu Claro - insistă maică-sa vitregă - nu-i nevoie să te ridici din pat. Mănâncă acum, să nu se răcească. Bălașo, ajut-o să mănânce! Iar pe boierul nu e nevoie să-l necăjim cu treburile noastre femeiești.

Fata plecă privirile obosită și se supuse, iar baba îi dădu să mănânce cu lingura de lemn. După aceea, Clara adormi, iar somnul îi fu tulburat de visuri înfiorate.

Pe la miezul nopții, fata se trezi cu un horcăit. De-abia mai putea respira. Auzi din nou ciocănitul care o trezise și se uită înspre fereastră - de cealaltă parte a gratiilor se vedea o siluetă întunecată.

- Jupâniță Claraaaa! se auzi o șoptă aprinsă. Jupânițăăăă!

- Mitre! exclamă ea, apoi tuși îndelung și se prăbuși înapoi pe pat.

- Stai așa, că vin acum!

- Nu o să poți, că tot conacul e încuiat noaptea, iar cheile sunt în scrinul maică-mii vitrege. Iar ușa la odaia ei e încuiată și ea.

- Nu am nevoie de chei domniță, că am un smoc de iarba fiarelor. Intru cât îi clipi.

După câțva timp, Clara mai mult simți decât auzi ușa deschizându-se.

- Mitre, eu nu pot să merg prea mult, așa că o să trebuiască să ne oprim des. Ajută-mă să mă ridic!

- Doamne, Dumnezeule - șopti flăcăul - ce ți-a făcut vrăjitoarea? De-abia ți se mai ține viața de-un fir de păr. Stai așa, nu te ridică!

Se aplecă și o luă în brațe, cutremurându-se de la răceala trupului ei. Ieși cu grijă din odaie și se duse la scara de la pridvorul boieresc boltit, dar chiar când cobora ultima treaptă, auzi un mirolăit și simți mișcare.

- Cât jiganie afurisită! șopti flăcăul aprins.

Dar pisica neagră a Bălașei chioara îl privea cu ochi lucitori în noapte și colți rânjiți. Se băgă între picioarele lui, încercând să-l împiedice și să-l muște, iar Mitre fu cât pe ce să cadă, cu tot cu fată. Cu greu se îndreptă, apoi lovi animalul cu piciorul, cu sete. Pisica zbură prin aer, apoi se răsuci și îi înfipse colții în opincă. Însă băiatul avea opinci de piele și cioareci groși de lână, așa că sări într-un picior, cu fata în brațe, apoi o călcă pe pisică pe spate, cu celălalt picior. De data asta o atinsese din plin în coaste și auzi un trosnet ascuțit. Animalul răcni amarnic și se îndepărtă șuierând, scuișcând și schiopătând cu toate labele. Mitrea porni din nou cu fata în brațe, aproape alergând.

De-abia făcuse câteva sute de pași, că auzi șerpuind în spatele lui o litanie, ca un blestem care-l urma tăinuit. Se vede că pisica Bălașei chioara își sculase stăpâna, iar aceasta văzuse că fata nu mai era în odaia sa. Din chiar senin, o ploaie rece se porni, iar cei doi fură udați până la piele. Chiar când se pregăteau să se adăpostească sub un tei falnic, ploaia se opri la fel de iute cum se pornise, iar o lucire apăru în fața lor. Se auzi un pufăit gros și dintre umbre apăru un zimbru măreț, iar flăcăul suflă ușurat. Zimbrul îl privi câteva clipe, apoi puse un genunchi la pământ. Încălecă așezându-o pe fată cu grijă, apoi animalul se ridică ușor ca un fulg și porni la pas fără o zguduitoră.

Îi purtă lin peste dealuri pe la marginea pădurii, apoi pe malul unui râșor, până ajunse la niște stânci semețe, unde îi aștepta un om îmbrăcat în piei de fiare.

- A otrăvit-o cu iarba morților, spuse deceneul cu palmele pe fruntea fetei. O să trebuiască îngrijită câteva zile.

- Atunci am făcut bine c-am adus-o, că eu încă nu am învățat să dezleg vrăjile morților. Cine crezi că i-a făcut asta?

- Cine alta decât Bălașa chioara? Că Marta încă nu are atâta putere.

Flăcăul scrâșni și puse mâna pe toporul de la brâu.

- Nu - spuse imediat deceneul - că nu mai scăpăm de ea. Rămâne strigoaică și n-o mai trimitem pe lumea cealaltă nici cu tot soborul deceneilor.

Flăcăul privi încrâncenat câteva clipe, dar până la urmă încuviință oftând.

- Și ce-o să facem atunci?

- Om vedea mai încolo, că acum avem altă grijă. Să o vindecăm pe fată. Du-te și adu ce ne trebuie.

Mitre intră în grotă de la poalele stâncilor și aduse două oale, câteva bețe încrucișate, câteva legături de ierburi, un coșuleț cu pietre viu colorate și alte câteva instrumente cărora numai deceneul le știa rostul. Le așeză lângă un altar jos din piatră și îl urmări pe celălalt din priviri toată noaptea, punându-i tot felul de întrebări despre descântecele pe care le făcea.

Clara se trezi de-abia a treia zi. Era din nou sănătoasă și plină de viață, dar nu-și mai amintea nimic din ultimele zile. Un lucru știa însă cu siguranță: mama sa vitregă, împreună cu Bălașa chioara, îi făcuseră farmece de moarte. De fiecare dată când se gândea la asta se înnegura, dar se și uita temătoare în jur, pentru că știa că nu avea ce face. La conac nu se putea întoarce, dar nici să plece cu o boccea în băț nu voia.

- Domniță Clara - deschise vorba Mitre - cum să facem să le oprim pe Bălașa chioara și pe ucenica sa?

- Eu zic să trimitem după tata și să-i povestim întreaga tărașenie.

- Nu se poate domniță, că dacă o fi și el sub fermecăturile lor, atunci mai mult are să ne încurce.

Își bătură capul toată ziua căutând o ieșire, iar seara, când se întoarse deceneul cu turma de la păscut, îl ajutară la mulș, discutând încă.

- Dacă vreți să vă răzbunați - răspunse deceneul când îl întrebă Mitre ce ar trebui să facă - atunci eu nu pot să vă ajut.

- Nu vreau să mă răzbun, răspunse fata repezit. Vreau doar să le împiedic să-l îmbolnăvească pe tata ... sau pe alții. Să nu mai facă rău altora.

- Pe boier nu au să-l otrăvească, atâta timp cât fratele tău vitreg e copil încă. Dar după ce va fi crescut cât să fie căftănit și să ia frâiele moșiei, or să-l omoare pe tătâne-tău fără greș.

- Cum putem să le împiedicăm?

- Ca să înțelegi cum le-am putea trimite înapoi la lumea lor, o să îți spun cum au ajuns în aceasta.

Deceneul se așeză și mestecă în foc.

- Tu știi cum ajung sufletele rătăcite pe lumea cealaltă?

- Da ... se ridică la cer. Nu? întrebă ea nesigură.

Deceneul și Mitre se priviră cu un zâmbet în colțul gurii.

- Nu jupâniță. Nu se duc nici în cer nici în pământ. Se duc în cealaltă lume, care e în același loc cu a noastră, doar că printre frânturile vremii și ale locurilor.

Fata îl privi neînțelegând.

- Vezi dumneata, sufletul e legat trupului atâta timp cât trupul ține în el scânteia vieții. Dar când trupul moare, sufletul rămâne în lumea noastră printre frânturile de vreme și loc. Așa că nu poate să facă nimic, să atingă nimic, să vorbească sau să audă, ci rătăcește fără noimă, până trece în lumea lui. Ca să treacă din lumea noastră în cealaltă, trebuie deschisă poarta dintre lumi. Însă

aceasta se poate deschide numai atunci când cele două lumi sunt una în dreptul celeilalte. Următoarea zi în care cele două lumi sunt drept-în-drept este sân' Andrei cap de iarnă. Atunci se pogoară pe pământ sfinții patroni ai lupilor, Petru și Andrei ca să se lupte cu închinătorii diavolului, cu strigoii și cu lupii.

Nimeni nu vrea să lase bucuria și frumusețea celeilalte lumi și să stea în aceasta, dar sunt câțiva care au avut mare putere aici și, decât să fie fericiți într-o lume binecuvântată, vor mai bine să fie puternici într-o lume nefericită. Bălașa chioara este unul dintre aceste suflete chinuite. Acum mulți ani, la moartea ei, cu ajutorul ucenicei sale Marta, și-a găsit alt trup și a intrat în el. Cei care fac aceasta, încearcă apoi să găsească trupuri pentru alte suflete care vor să rămână, iar aceștia vor fi apoi slujitorii lor. Bălașa a mai găsit un suflet dintr-acesta, înșelându-l ca să intre într-un trup de pisică. În timpul vieții Costache-nebunul nu avusese prea multă minte, așa că nu a fost o mare schimbare pentru el să fie într-un trup de animal.

Clara ascultase cu mare atenție, deși nu înțelesese chiar tot. Acum avea o mie de întrebări și începu cu cea mai importantă:

- Cum să facem să o trimitem înapoi?

- Nu e chiar ușor. Dacă îi omorâm trupul, atunci rămâne strigoaică și - chiar de-o să se ascundă de lumina soarelui - tot o să ne fie nespus de greu să o trimitem în cealaltă lume. Strigoii se arată numai noaptea și se luptă între ei care să fure mana laptelui și a câmpului. Iar cu ajutorul Martei și al lui Costache-nebunul, întrupat în pisică, o să-i învingă ușor pe ceilalți și o să-i înrobească. Iar o ceată de strigoi care nu se luptă între ei, ci ascultă porunca uneia ca Bălașa-chioara, numai răutate are să aducă în această lume. Cel mai bine ar fi să-i desfacem vraja de întrupare, atunci când se deschide poarta între lumi, căci atunci - vrea nu-vrea - o să fie trasă acolo unde ar fi trebuit să plece de mult. Iar strămoșul deceneu - dacă e nevoie - poate să o ia în coarne și să o ducă până la poartă.

- Cine este strămoșul deceneu? întrebă fata.

- Cel care ne-a adus până aici, răspuse Mitre. Tu l-ai văzut ca pe un zimbru.

- Un zimbru ne-a adus până aici!? exclamă ea uimită.

- Da jupâniță Clară. Nu-ți mai amintești?

Fata răspuse clătinând gânditoare din cap.

- Atât mai bine dacă nu-ți amintești suferința și durerea.

După câteva clipe de tăcere, fata întrebă:

- Când pică sân' Andrei cap de iarnă?

- În trei zile, domniță.

- Până atunci să vă întăriți amândoi - le spuse deceneul - că voi o să vă luptați cu ea. Noi nu ne amestecăm în daraverile acestei lumi ... doar strămoșul deceneu poate să îndrepte strămbările făcute de cei vicleni. Dar nici el nu poate fi peste tot, ci numai acolo unde e mai mare nevoie de el.

Trei zile mai târziu, în fapt de seară, deceneul le puse fiecare o sfoară de usturoi în jurul gâtului și le dădu câte două tărăcuțe legate la buză cu piele de capră.

- Pe-asta să o beți chiar înainte de bătălie. Iar pe cealaltă, să o beți numai dacă Bălașa chioara vă lovește cu vreun blestem. Dacă vreunul nu mai poate să se miște, celălalt să-l ajute să bea licoarea din tărăcuță. Luați bețele astea ca să o țintuiți la pământ și ca să-i legați mâinile și picioarele la spate. Și împletiturile astea de sfori, ca să vă apărați și să-i încurcați vrăjile, atunci când vin către voi.

Cei doi plecară urmăriți din priviri de zimbrul de pe culmea mușcelului, care pufăi o dată scoțând aburi pe nări, apoi se mistui în umbrele înserării.

Ajunși aproape de conac, văzură de departe un ghemotoc negru sărind dintr-un copac și luând-o la fugă.

- Asta-i pisica Bălașei, spuse Mitre morocănos. De-acum știe că suntem aici.

Și într-adevăr, chioara coborî din cerdac și se apropie de ei, șoptind o litanie, cu toiagul ridicat deasupra capului. O umbră înfricoșată zbură către cei doi, care se ascunseră după un copac.

- Împletiturile!!! strigă Mitre.

Amândoi scoaseră împletiturile de sfori în aceeași clipă, iar umbra blestemului se încurcă între ele. Ieșiră de după copac și alergară înspre babă, nemaivăzând-o prin negura de care era înconjurată. Scoaseră și scuturile din bețe încrucișate, iar din ele ieșiră două raze de lumină, care risipiră negura din jurul vrăjitoarei. Aceasta făcu o nouă vrajă, care se încurcă și ea în împletitura de sfori a fetei, însă smulgându-i-o din mână și aruncând-o la câteva zeci de metri. Mitre o luă pe față de mână și se ascuseră din nou în fugă, în spatele copacului.

- Licorile!!!

Amândoi băură licorile dintr-o sorbitură ... și chiar era vremea. O vrajă venită dintr-o direcție neașteptată se izbi de față, care fu înconjurată de o lumină vie, iar vraja plecă înapoi țiuind. În lumina slabă o văzură pe Marta care, cu brațele ridicate, striga blestem după blestem. O umbră neagră se târî înspre Clara și o atacă mieunând, șuierând și scuipând. Atunci Mitre înțelese:

- Stai aici ascunsă după pom jupâniță, că nemernicele încearcă să te vatame întâi pe tine, ca să mă doboare pe mine apoi.

Sprintenă ca o veveriță fata îi puse un picior pe gât pisicii și o țintui la pământ.

- Cetluește-o!!! strigă ea, iar Mitrea îi puse lemnele încrucișate pe spate.

Imediat bețele se îndoiră în toate direcțiile, iar din ele ieșiră lujeri de curpen, care legară fedeleș animalul.

- Mitre!!! strigă ea văzând că flăcăul se înegrește la față, începând să se împietrească.

Cu mișcări repezi îi dezlegă de la brâu a doua tărtăcuța și îi dădu să bea licoarea din ea. Culoarea îi reveni în câteva clipe, iar Mitre trase puternic aer în piept.

- Apăi stai așa! șopti el îndârjit.

Cu o împletitură de sfori într-o mână și o încrengătură de bețe în cealaltă, se apropie cu pași mari de babă, încurcând între sfori toate farmecele ei. Clara îl apăra dinspre partea în care pândea Marta, urmărind-o cu razele din încrengătura ei de bețe.

Bălașa chioara țipă de furie, când încrengătura de bețe aruncată cu pricepere de către flăcău o lovi drept în piept. Lujerii de curpen țâșniră în toate părțile și o înconjurară, dar nu de-ajuns de repede. Mâna ei ca o gheară atinse mâna flăcăului iar pe dosul palmei îi apărură dăre de sânge negru.

- Mitre!!! țipă fata din nou. Se uită doar o clipă la el, neștiind ce să facă, apoi își luă tărtăcuța care îi mai rămăsese și-i dădu din nou să bea.

- Jupâniță, ce-ai făcut, șopti el, în timp ce rănilor de la mână se închideau iar sângele negru se mistui. Nu trebuia să mă aperi pe mine, căci eu trebuie să te apăr pe tine.

Dar fata nu-i răspunse ... cu ochii măriți și un zâmbet mirat, se transformă în câteva clipe în stană de piatră. Marta scoase un chiot de bucurie văzând aceasta, dar bucuria nu dură prea mult, pentru că Mitre venea de-acum înspre ea, cu o față încrâncenată și cu dinții scrâșnind. Blestem după blestem arunca înspre el, dar flăcăul le prindea toate cu împletitura lui de sfori.

Pregăti încrengătura de bețe ca să o lege, dar chiar când vru să o arunce înspre ea, o durere ascuțită la gât îl făcu să-i dea lacrimile. O a doua lovitură în cap, iar apoi o a treia, îl făcură să se întoarcă înspre locul din care venea primejdia. Cu coada ochiului, văzu în pridvor un băiețuș cu o praștie în mână, apoi ochii i se închiseră.

Marta râse înspre copil strigându-i:

- Băiatul mamei, halal să-ți fie, că ne-ai scăpat de-amândoi cu o singură piatră. Haide fugi acum în odaia ta, că ceea ce am de făcut nu e pentru ochii copiilor.

Cum plecă băiatul, jupâneasa Marta se aplecă peste grămada de curpeni încâlciți care o țineau înăuntru pe Bălașa chioara. Începu să tragă de liane și să le rupă, dar văzând că nu are niciun spor, se duse și intră în conac; însă mai înainte se apropie de cele două stane de piatră și se încredință că amândoi sunt înghețați în nemișcare. Râse scurt când simți răceala pietrei și plecă aproape în fugă. Se întoarse din conac cu două făclii aprinse, pe care le înfipse în pământ, lângă babă. Se aplecă din nou peste ea, dar se întoarse ca mușcată de șarpe când simți o mișcare în spate. Din umbre o privea o siluetă masivă, încornorată.

- Eu sunt din lumea aceasta! țipă ea înfricoșată. Nu ai voie ...

Dar zimbrul se apropie de ea amenințând-o cu coarnele.

- Eu sunt din lumea aceasta țipă ea din nou, dându-se înapoi trei pași.

Zimbrul bătu o dată din copită și se făcu că o ia în coarne. Marta o luă la fugă țipând, iar zimbrul alergă după ea câțiva pași. Se opri și se întoarse, apoi își lăsă în jos coarnele mărețe și le culese pe babă și pe pisică. Se apropie apoi de cele două stane de piatră și le mirosi, apoi pufăi un nor de aburi pe nări.

Deceneul se apropie de el punându-i mâna pe grumaz.

- Du-te - șopti el - că poarta a rămas nepăzită.

Zimbrul uriaș încuviință din cap, apoi o luă la galop peste mușcele. Deceneul se apropie de cei doi străjeri de stâncă și scoase de niciunde câte un bolovan care strălucea de un roșiatic-stins și zvâcnea ușor. Îi puse fiecăruia o câte o inimă de piatră pe creștet, iar cei doi străjeri se însuflețiră, dar rămaseră așa cum erau, de ziceai că sunt făcuți din gresie.

- Vitejii mei - le spuse deceneul trist - vrăjitoarele au fost mai puternice decât voi și v-au biruit. Dar Bălașa chioara și pisica ei sunt acum pe calea către lumea cealaltă.

- Atunci nu ne-au biruit, răspuse Mitrea vesel.

- Ba da, că voi o să rămâneți așa cum sunteți, din piatră. Și nu pot să vă însuflețesc decât o noapte pe an. De cum răsare soarele, vă preschimbați din nou în stane de piatră.

Clara îl luă de mână pe flăcău și răspuse în locul lui:

- O dată pe an ni-e de-ajuns. Iar dacă ne însuflețești în noaptea de sân' Andrei cap de iarnă, noi o să te ajutăm să îndrumi sufletele către lumea cealaltă.

Se uită întrebător la tovarășul ei, care încuviință vioi.

- Putem să începem chiar acum, spuse el, iar lumina roșie care-i zvâcnea în piept se aprinse și mai tare. Dar cu Marta ce o să facem?

- Chiar mâine îi las o cucuvaie să-i vegheze fiecare pas, iar ea o să știe că dacă mai face vreo răutate, am să-i iau puterile, dimpreună cu mințile. Dar sunteți siguri că asta vreți? Aș putea să vă trezesc în orice altă noapte a anului, pe care să o petreceți în pace și veselie.

- Nu! De-acum menirea noastră e să străjuim târgul Câmpulungului și să îndrumăm sufletele rătăcite. Iar eu zic cum zice și Mitre: să începem chiar acum!

Clara îl luă de amândouă mâinile și se uită drept în ochii lui. Își zâmbiră înclinând din cap.

Deceneul îi privi o clipă, apoi încuviință oftând.

Câteva zile mai târziu, Marta, împreună cu câțiva slujitori, despărți cele două stane de piatră - care se țineau încă de mână - și le duse, una pe Crețișoara, iar cealaltă pe Vișoiu. Acolo le sparse în bucăți și le împrăstie printre meri. A doua zi, jupâneasa boierului își pierdu mințile și se duse și se prăpădi într-o râpă.

Aceasta este povestea celor doi străjeri de piatră, flăcăul și codana, care s-au cunoscut în vremuri de mult apuse și au legat prietenie temeinică, de-atunci și până la sfârșitul veșniciei.

În fiecare an, deceneul vine și adună bolovani împreună, apoi îi trezește la viață. Trecătorii matinali văd, câteodată, pe cerul din zori, înainte să cadă primele raze de soare pe culmea Vișoiului și a Crețișoarei, două siluete care se privesc duios și înclină din cap una către cealaltă. Este semn că străjerii de piatră au mai câștigat o bătălie contra făpturilor nopții și nu le-au lăsat să aducă sub soare lumea de dincolo.

De cum străpung aerul reavăn întâile raze, fiecare se transformă într-o grămadă de bolovani care așteaptă timp de un an o nouă bătălie, pentru a-și împlini menirea și doar sufletele lor se ating prin văzduh în fiecare zi.

Și-am încălecat pe-o șa și v-am spus poveste-așa.